

ממסדר למסדר : למה יש כל כך הרבה אנתרופוסופים שהם יוצאי סיירת מטכ"ל? ארבעה מטכ"ליסטים בעבר מספרים על הקשר בין הדרך הצבאית לדרך הרוחנית; על קארמה, הרג ומוות; מדוע הקומנדו של צה"ל בנוי כמו מסדר אבירים קדום ומה הבעיה המהותית באתוס שלו

יונתן לוי

← לפחות שנים עשר
אנתרופוסופים הם יוצאי סיירת מטכ"ל, וכמעט
כולם גרים במקום אחד: בקיבוץ הרדוף. זו
עובדה מסקרנת; אך מה משמעותה? האם יש
בכלל משמעות לחריגות סטטיסטית זו – או
שמדובר בצירוף מקרים ותו לא? האם יש קשר
קארמטי בין שתי המסגרות הלא גדולות –
הסיירת וקיבוץ הרדוף – שמוביל טיפוסים
מסויימים מהאחת לשנייה? האם האופי הייחודי
של השירות בקומנדו של אגף המודיעין, על
פרופיל המתגייסים אליו ועל תהליך ההכשרה
הקיצוני שלו, קשור באופן כלשהו למדע הרוח
של שטיינר? האם ההתגייסות המפתיעה
של יוצאי יחידת העילית החשאית של צה"ל
לשורות האנתרופוסופיה יש בה בכדי ללמד על
משהו מהטבע של סיירת מטכ"ל – או על אופי
האנתרופוסופיה בקיבוץ הרדוף?

"אני יכול לראות קשר כפול", אומר אריה בן-
דוד, אנתרופוסוף ותיק ששירת בסיירת מטכ"ל
בתחילת שנות השמונים. "לא במקרה אנשים
מסוג מסוים מגיעים ליחידה, שמהווה סוג של
קצה מבחינת האתגרים הפיזיים והמנטליים שהיא
מציעה. כמוה גם האנתרופוסופיה היא תהליך-
קצה, אבל מהבחינה הרוחנית. יש חיבור מסוים
בין החיפוש אחר מהות הידע לבין החיפוש אחר
קצה גבולות היכולת. מדובר באנשים שפיתחו
רמה של חופש מקונבנציות, ורצון ללכת עד הסוף
עם מה שהם מאמינים. תחילה מה שהם מאמינים
בו הוא להגיע ליחידה, אחרי-כך – להגיע לאמת,
והם מוכנים ללכת ולעשות דברים גם בניגוד
למה שאנשים אומרים וחושבים שנכון. כלומר,
אפשר להבין את הקשר בין הסיבה שבגללה
אנשים הלכו ליחידה לבין הסיבה שבגללה הלכו
לאנתרופוסופיה – אבל זה מהצד החיצוני.

1 מי שירה שותה עכשו קפה בקנטינה;
 קניו אינן מפילות צל על משטח השלחן.
 קני גיאון חורים
 אינם מפלחים את רקותיו.
 הוא משתצל, צוחק,
 ומוחה קפה מר בכפית ספר.

2 האם צריך למות
 כדי להזכר בכל זה,
 קני להזכר בכל זה,

3 בזמן ההליכה
 נתפס לי הנשק בסבך
 (עולם הצומח בעוכרינו)
 אני לא חושב על המות. מה זה בכלל
 שכל הזמן מקפץ מאחורינו –
 אני מציץ לאחור במהירות
 ורואה את פניו של ראובני.
 אבשלום נוכחמן עדין תלוי מעלי בסבך
 וצועק לעזרה.

4 אני לא סתם שוכב ומדבר
 אל עצמי לפני הירי.
 אני לא עושה חשבונות נפש.
 אני לא מסגנן לעצמי תשובה.
 אין זמן, צריך להכניס אטמים.
 צריך להקשיב בקשר לפקדה.
 אני חוזר על התרגלת
 ומשגן.

5 אדם יחזה קטן מנתר לירי
 בזמן שאני מכניס אטמים
 צהבים לאזניים.

6 אני לא משקר. ראיתי
 ויריתי.

7 יש חדה מסימת במות הזה
 אמרתי לעצמי
 ואני עדין אומר יש,
 אני אומר, חדה מסממת
 במות הזה.

8 המראות נשפכים מתוך העין, והופכים
 לעננה גדולה מעל הנארי. עצמת החיים
 נאגרת בירכתי הערוץ
 נלפתת בשיחי הפטל
 ועולה פאגם שאנן באויר. הירוי
 שוכב
 וגבו מדבר עם הכוכבים.
 דרך חורים קטנים שנקבו בגופו
 מטפטפים זכרונותיו אל השמים.
 אור וצל חורצים את שמו.

האלמנט האתגרי-הרפתקני, החיפוש אחרי סף מסוים של התנסות, של סכנה, של איידיעה, וגם של מיוחדות – כלומר עבור מבנה נפשי מסוים, יש קווים מקבילים בין שירות הצבאי ביחידה לבין האנתרופוסופיה.

למשל?

”ביחידה יש כאילו הדמיה של חניכה, במובן חיצוני. המאמצים הפיזיים, ההפחדות בפירוטכניקה. כמו שבטקסים שבתנועות נוער יש שאריות של מיסטריות קטנות, כמו קפיצה

יפתח בן-אהרון: "היחידה בנויה כמו מסדר רוחני ישן. מאד הירככי, ממודר, אליטיסטי. מי ששם מרגיש שהוא משהו מיוחד. אבל זה מסדר שאין בו טיפת רוחניות; מבנה של מסדר ללא רוח"

ממגדל או מעבר דרך אש. ביחידה אתה לומד שאין גבולות לכוח הרצון האנושי, ואתה עובר מסעות פיזיים קשים. אבל בדרך הרוחנית, במפגש עם עצמך, פוגשים דברים הרבה יותר קשים, פנימיים. למשל, במסע של 120 ק"מ – הנערך לאורך יממה אחת – אתה מגיע למצב שאתה לא פועל יותר על הכוח הפיזי; הרגליים שלך מפורקות. ואני זוכר שמתישוהו אמרתי לעצמי – 'כבר עברתי סבל גדול יותר'. הסבל החיצוני לא מגיע לרמה של סבל פנימי – וגם זה היה שיעור חשוב.

”בגלל האתגר העצום, כל כמה זמן אתה צריך לספק לעצמך תשובה – למה אתה עושה את מה

שלא יודעים אותו אלא אחרי שנה וחצי, ואז גם אתה נהיה שותף סוד. במובן הזה זה מאד דומה לתהליך חניכה – יש מהלך של מבחנים קשים, ואם עברת אותם – אתה מגלה את הסוד. דבר נוסף הוא שסיירת מטכ"ל היא יחידת מודיעין, וצריך ללמד לשמור סוד, ואסור לך לספר מה אתה עושה“.

מה שאתה מתאר מזכיר פסקאות ב"כיצד קונים דעת העולמות העליונים“.

”בדיוק כך. אני הגעתי לאנתרופוסופיה במהלך השירות צבאי, בסביבות גיל 21. את צעדי הראשונים באנתרופוסופיה עשיתי ביחידה. וכך שמחתי להשאר שם בשבתות – זה פינה לי זמן ללמוד“.

גם בן-אהרון מסכים שהכשרה ביחידה היא קודם כל של כוח הרצון. ”הרבה ממה שהכשרתי את עצמי אז“, הוא אומר, ”נמצא עבורי היום –

יפתח בן-אהרון

היכולת לקחת משהו על עצמך, להוביל אותו ולסיים אותו; סיבולת; יכולת לעמוד במצבי לחץ. כאדם צעיר עברתי, אפשר לומר, שלוש הכשרות: את כוח הרצון הכשרתי בצבא, את ההכרה בימי האוניברסיטה, וכשהלכתי ללמוד עיצוב דיבור, עברתי פיתוח של הצד החוית-אמנותי“.

בן-אהרון מדגיש שרוב האנתרופוסופים לא היו בסיירת מטכ"ל, ורוב המטכ"ליסטים לא הלכו לאנתרופוסופיה, ואולם ”לנפשות מסוימות

שאת עושה? לפעמים הייתי עונה לעצמי, 'מתוך ציונות', אלא שלא תמיד השתכנעתי. לפעמים זה היה מעניין, וגם עשינו דברים חשובים. יש גם אלמנט של אגו; אבל הרבה פעמים זה היה נראה כמו טירוף חסר פשר, והייתי אומר לעצמי - 'פשוט נמשיך'. סדנת השבי, המלווה במכות ועינויים, היא הסף האחרון. אתה מכניס את עצמך לסיטואציה אבסורדית, שמביאה את השאלה של מה שאתה עושה שם - לקצה. אתה תמיד יכול לקום וללכת - אבל אז זה נגמר מבחינתך. גם לי היה שם כמעט רגע של שבירה. אתה עומד שם, מכוסה עינים, בלי לדעת אם עבר יום או יומיים או שלושה, אם יום או לילה. אלה עינויים - ובו זמנית זה גם משחק. יש לך הרבה זמן להרהר: למה זה שווה, כל הדבר הזה?".

כמו בן-דוד, גם בן-אהרון מעלה את ההשערה שעבור אנשים מסויימים הפרק הלחמתי בצבא היה סגירת מעגל מגלגולים קודמים. "שטיינר מדבר על תפנית קארמטית גדולה שהאנושות צריכה לעבור, והיא התמורה מאימפולס של מארס לאימפולס של מרקורי - כלומר, המעבר מלוחם למרפא. ואתה אכן רואה אנשים שנמשכו בשל קארמת עבר לספירת הלחימה, מתמירים את כוחותיהם לכוחות ריפוי. רון ליברמן או נדב נחתומי הם דוגמאות לכך. אני עצמי לא דמות מרסיאנית מובהקת; גם ביחידה הסתכלו עלי בתמייה. כאמור, גם לי לא תמיד היה ברור מה אני עושה שם. יכול להיות שהייתי צריך לחזק או להשלים שם משהו מבחינת כוח רצון.

"זמן קצר אחר שהשתחררתי - נפרדתי מהיחידה. סגרתי את הפרק הזה; הספיק לי. אבל לא פחות קשה לצאת מהיחידה מאשר להכנס אליה. היחידה היא כמו שסתום חדיכיווני; הם לא

מכירים בזה שיש מי שלא רוצה להיות חלק מהם, זה מאיים על עצם הדבר. אבל שמתי את זה מאחורה והמשכתי הלאה. לא הייתי את האתוס של היחידה".

אנשי כוחות הרצון

"אני חושב שאפשר לאפיין את המטכ"ליסטים כאנשים שמחפשים אידיאלים", אומר רון ליברמן, שהקים את המוסד השיקומי "חירם" לפגועי נפש הפועל בהרדוף. ליברמן שירת בסיירת בשנות השמונים. "אם אני מסתכל על חיי, אז תמיד הייתי חלק מקבוצות קטנות שפעלו בשם אידיאולוגיה. האידיאולוגיה השתנתה מתקופה לתקופה: תחילה

רון ליברמן: "מבחינת ההכשרה, הסיירת היא בהחלט הכשרה של כוח הרצון, ושל ירידה לפרטים; היחס לחומר הוא מפורט ברמה הכי גבוהה שאפשר. לא אתבלא אם להרבה מטכ"ליסטים יש קארמה רוחנית של זרם מסויים שיורד אל העולם"

סיירת מטכ"ל, אחר-כך עבדתי בבתי-ספר שדה, ואחר-כך הגעתי להרדוף ופעלתי בהקמת יוזמות אנתרופוסופיות - ולבסוף חירם; יש קשר ברור. אתה יודע איך יוצאי סיירת מטכ"ל קוראים לעצמם? 'מסדר דורשי טוב', כש'טוב' זה ביטוי גימטרי של 269, מספר היחידה. אבל הקונוטוציה היא בהחלט של מסדר".

ומה מאפיין את המסדר הזה?

"ריכוז גדול של אנשים עם אלמנט של יוזמה. חייל ביחידה הוא לא רק חייל, אלא גם יזם,

התופס את עצמו כמי שיש לו מה לחדש בעולם. ואכן, בקרב יוצאי סיירת מטכ"ל יש המון יזמים, בהיי-טק ובדברים נוספים. ביזמות עצמה יש ניצוץ של התהוות רוחנית - זו יצירת יש מאין.

"מבחינת ההכשרה, הסיירת היא בהחלט הכשרה של כוח הרצון. וגם של ירידה לפרטים; היחס לחומר הוא מפורט ברמה הגבוהה ביותר. לא אתבלא אם להרבה מטכ"ליסטים יש קארמה רוחנית של זרם מסויים שיורד אל העולם; כלומר, הטבע שלהם אינו של רוחניות פגאנית כללית

שכזו, אלא משהו

שיורד לפרטים, מחפש להגשים את עצמו מתוך מאמץ והקפדה. רוב החיילים בסיירת לא באים עם חוויות רוחניות קודמות, אך בהכשרה עצמה בהחלט יש חוויות

של מעבר-סף בתחום המאמץ הפיזי. אלמנט נוסף שמקשר בין השירות בסיירת לבין היזמות האנתרופוסופית היא עבודת הצוות, ויכולת לעבוד במרקם יחסים. זה בהחלט מזכיר קבוצות רוחניות המתקבצות סביב משימה משותפת".

בקרב חברי הרדוף, האם יש הבנה מסויימת בין מי שהיה בסיירת?

"עם הוותיקים, יש משהו שקושר בינינו. אנו גם ברובנו מנהלי יוזמות. לא תמיד זה קל ולא תמיד היחסים הם פשוטים, אבל יש בסיס של הבנה, הקשורה בהכשרה הזו של שעברנו, של כוחות הרצון. אנחנו אנשים שרוצים להגשים, ומהבחינה הזו יש זיקה והבנה".

רון ליברמן

"הסיירת היא תוצר משיחי"

יעקב ארנן הוא ממייסדי הרדוף, וכמי שעומד מאחורי אינספור יוזמות חינוכיות, הכשרתיות ואמנותיות ברחבי הארץ, הוא אחת הדמויות המוכרות ביותר בקהילה האנתרופוסופית בישראל. לא רק ששירת בסיירת מטכ"ל, אלא שהוא גם אחיינו של מייסדה, אברהם ארנן ז"ל. כיום, ארנן רואה גם את הבעייתיות באתוס ובהילה של הסיירת וההשלכה שלהם על החברה הישראלית - ובשל כך, כמעט שסירב להתראיין לכתבה זו.

"דוד שלי אברמל'ה, שהקים את סיירת מטכ"ל ובעצם היה מהיוצרים של התפיסה של היחידות המיוחדות, היה קרוב אליי מאד וגם טיפלתי בו על ערש דווי, כשגסס מסרטן", מספר יעקב. "אבא שלי משה היה השלישי מבין שמונה אחים ירושלמים, ואברמל'ה היה האח הצעיר; הם היו מאוד קרובים וביניהם התנהל ויכוח ארוך שנים: אבא שלי, שהיה מג"ד שריון וותיק ולחם בשבע מלחמות - ממלחמת העולם השנייה ועד מלחמת לבנון - היה אחד האנשים הראשונים שיצאו כנגד מדיניות פעולות התגמול אחרי ששת הימים. הוא הבין כבר אז שהמשיחיות שנכנסו אליה אחרי מלחמת ששת הימים היא אסון שאין כדוגמתו. הטענה שלו כלפי אברמל'ה הייתה שהיחידה שהקים ושהיה כליכך גאה בה, הופכת להיות לאחד התוצרים המשיחיים של מדינת ישראל, וזאת בגלל שעקרון הגבורה והתעוזה הופכים להיות מניע חיצוני ומטרה בפני עצמם על חשבון פיתוח של איכויות אחרות כמו סדר, משמעת ומאמץ מסור, שקט ולא נוצץ, לאורך זמן. איכויות אותן מפתחים ביחידות אחרות ושאותן צריכים לפתח במדינה. כל זה על רקע של מדינה מורכבת ולא יציבה. בעיניו חשוב היה מאד להיות בני אדם

צוות חז"י בחצי האי סיני, 1977

והיא באמת דורשת ממך איכות אבירית... היה שם כח פנימי וגם אליטסטיות מקצועית, שאני סובל ממנה באופן אישי. אתה נמשך לזה מצד אחד, ומצד שני יש לזה גם תוצאות מאוד לא פשוטות - גם ברמה האישית וגם הציבורית. ערך המצוינות בא על חשבון האנושיות".

במהלך שירותו הצבאי, בתאונת אימונים כממלא מקום מפקד צוות, נפצע יעקב מרימון יד. אל מיטתו בבית החולים הגיעו נחמיה דגני, עוזי דיין ובוגי יעלון, וביקשו ממנו שימשיך ביחידה

יעקב ארנו: "הסיירת מפתחת את עקרון הגבורה והתעוזה על חשבון דברים אחרים שאנחנו צריכים לפתח במדינה, כמו סדר, כמו להיות בני אדם ולא להיות משיחי שקר. לכן אבא שלי אמר לדוד שלי, 'היחידה שהקמת, תגרום לנו לאסון'"

כמפקד צוות. "אמרתי להם: 'אני צריך ללכת לצבא אחר', מספר יעקב. "דרך ההתמודדות עם הפציעה התחילו לי חוויות רוחניות. הייתי זמן רב בבית החולים ועברתי תהליכים של שינוי פנימי. אחרי האשפוז עוד חזרתי ליחידה ועברתי תקופה מאוד סוערת של לחימה ומפגש עם המוות, שהביאו אותי בסופו של דבר לידיעה פנימית ורוחנית, דרכה ראיתי את סיירת מטכ"ל בהקשר הנכון שלה - משהו שנושא עמו הרבה כוחות עבר ושצריך למצוא את דרכו הנכונה אל העתיד".

אחד האירועים שהובילו את יעקב לעזיבת היחידה היה פיגוע הטרור במשגב עם, כשחמישה מחבלים השתלטו על בית ילדים במשגב עם,

ולא להיות משיחי שקר הירואים כביכול. היחידה הזו, כמיתוס מוביל, אמר אבא שלי, עלולה לגרום לנו לאסון. הם התווכחו בשצף קצף ואני כנער הייתי נוכח בוויכוחים. אחר-כך הם שניהם חלו בסרטן ומתו בגיל יחסית צעיר. על ערש דווי, בשיחות שהיו לי עם אברמליה, הוא גם ראה את האמת והצדק שבדבריו של אבי. אני באותו זמן הייתי ממלא מקום של מפקד צוות ביחידה, ובהדרגה גמלה בתוכי ההחלטה שאני לא ממשיך.

למה בעצם הלכת אליה מלכתחילה?

"כל הישות שלי הייתה חלק מזה. אברמליה היה יושב איתי כילד ומספר לנו סיפורים. אני כמהתי לזה. חוץ מזה הייתה לה הילה סודית, והסוד הזה הייתה בו משיכה עזה; זה כאילו הסוד של הרוח. כל הצורה שבה אברמליה הקים את היחידה הייתה כדוגמת מסדר ארתוריאני, עד לרמת הפרט. הוא קרא לזה 'בני טוב', על-פי המספר 269, והיה לו חזון שהם יהיו האליטה של מדינת ישראל, שתיצור פה

יעקב ארנו

טוב. אני לא יודע אם הוא חקר את זה באופן מודע - הוא יצר כמו דגם של מסדר אבירים בצורה אינסטינקטיבית לחלוטין. אך זה מסדר אבירים בלי ההקשר הרוחני שלו. והרבה מאתנו, שהיו אבירים בעבר, נמשכים לזה. בגלל שאין הקשר רוחני הם ממשיכים אחר כך ומחפשים את הרוחניות במקומות אחרים: למשל היישוב מעלה צביה, שכן דוד שלי, שגם הוא היה ביחידה היה ממיסדיו, וקבוצה נוספת מהיחידה הייתה חלק מהקמת נאות סמדר. זו יחידה מאוד יצירתית,

לדברך אוזן קשבת? איך ניתן להשפיע בכיוון שעליו אתה מצביע?

"היו לי מפגשים עם מנהיגים מאוד חשובים היום בארץ, שהיו בסיירת מטכ"ל, ומצאתי שהם גם מחפשים את הדבר הזה, את השינוי, רק הנסיבות לא מאפשרות להם. אני מאמין שיש לנו אפשרות להשפיע, אם אנחנו לא נתפסים למשחק הפוליטי, אלא הולכים לטרנספורמציה פנימית. זה לא קשור לאדם אחד שמתעורר, אלא לתודעה שלמה שצריכה להיווצר. אם הרבה אנשים ינסו לעבוד בתודעה כזו על המציאות, הם יגלו שיש שם הרבה יותר דלתות פתוחות ממה שהם חשבו. כמו שסיירת מטכ"ל היא יחידה אליטסטית חיילית, חייבת להתפתח בארץ אליטה רוחנית אמיתית שמשרתת את הציבור, ויוצרת כיוון של שלום; אבל היא גם לא יכולה להיות נאיבית, כי אנחנו חיים בסיטואציה מורכבת. בפגישה עם המנהיגים, לא נתקלתי בקיר אטום, להיפך. אני לא יכול להגיד לך את כל הקשרים הפנימיים בין מנהיגים לאנשים שקשורים באנתרופוסופיה. אבל הכח היחיד שיוכל לעמוד מול הרוחניות המשיחית שיש עכשיו, זו רוחניות אמיתית, מודרנית ורצינית, שמבינה את התקופה שלנו. לא גישה אינטלקטואלית שמאלנית, אלא רק כח רוחני אמיתי יכול לעמוד מול כח רוחני אחר, ואת זה אנחנו צריכים לפתח."

את המעבר. רבין היה צריך לעשות אותו. שרון היה צריך לעשות אותו ולא ברור אם הצליח. זה מאוד קשה, וגם קשור להיותנו יהודים פה, שמצד אחד אנחנו צריכים להיות חזקים וגיבורים, אבל מצד שני – אם לא נעשה טרנספורמציה פנימית, חבל עלינו. במונח הזה אני מרגיש שהמיתוס של סיירת מטכ"ל, שעברתי באופן אישי בצורה כל-כך חזקה והקשר אל המשפחה שלי, מעצים את הגבורה החיצונית. והיום זה קריטי שהאימפולס המרסיאני-הלוחמני יהפוך להיות למרקוריאני-מרפא; אחרת אתה מוליד שדים בלתי רגילים, את

יעקב ארנו: "כמו שסיירת מטכ"ל היא יחידה אליטסטית חיילית, כך חייבת להתפתח בארץ אליטה רוחנית אמיתית שמשרתת את הציבור, ויוצרת כיוון של שלום; אבל היא גם לא יכולה להיות נאיבית, כי אנחנו חיים בסיטואציה מורכבת"

דאעש וכל מה שאנחנו רואים במזה"ת. במונח הזה, האבירות של 'בני טוב', כלומר של סיירת מטכ"ל, גם הייתה אמורה ללכת לכיוון הזה, אם הייתה מתפתחת בצורה הנכונה."

בשל העבר הצבאי שלך יש לך קשרים עם בכירים רבים בהנהגת המדינה. האם מצאת

להמשיך. הרגשתי שאני רוצה ליצור קשר אחר לחיים שלנו פה, ושביחידה חסר לי הקשר רוחני. כשגמרתי את שלוש השנים עברתי במילואים לחיל החינוך, ושם המשכתי עד גיל 45. הקמתי יחידה לפיתוח ערכי פיקוד ומוסר בביה"ס למנהיגות בצבא. אפשר להגיד שהיחידה גם פעלה בהשראת התפיסה האנתרופוסופית, והתעסקה בשאלות המהותיות של הצבא. כשעזבתי את היחידה נשבעתי שאני לא לובש מדים יותר, ואני לא מחזיק רובה. אני לא שופט אף אחד, אני חושב שזו חוויה מאוד אינדיווידואלית, אבל אני חושב שאנחנו מתמודדים בארץ עם אתוס הגבורה, שגורם לנו לנצח בחוץ, אבל בפנים – להפסיד. כל עוד הגבורה לא תהפוך גם לגבורה פנימית, אנחנו לא נצא מהפלוטר הזה."

האם הציבור הישראלי מסוגל לשינוי כזה?

"מבחינת הקארמה הקבוצתית בישראל, אנחנו עדיין נדרשים להלחם. בחור צעיר מגיע לצבא והוא נדרש להלחם. בגיל הזה יש לזה גם הצדקה. אבל אם אתה לא עושה לזה טרנספורמציה רוחנית, זה תופס אותך. אני רואה את זה אצל הרבה מהחברים שלי. גם המנהיגים שלנו – וחלקם היו ביחידה – נאבקים עם הפרדה של הפנימי והחיצוני. האתוס של הגבורה הוא מצד אחד מאוד יפה, ומצד שני הוא תוקע אותך אם אתה לא מצליח להפריד את עצמך ממנו. כי להיות גיבור פנימי זה משהו מאוד אחר מלהיות גיבור חיצוני. ובתקופה שלנו אנשים צריכים לעשות

ודרשו לשחרר אסירים פלסטיניים. על הסיירת הוטלה המשימה לפרוץ לבית הילדים. "המשימה שלנו הייתה להשתלט על המחבלים", מספר יעקב, "אחרי שהרגנו אותם, הסתכלתי עליהם. ראיתי שהם בני נוער. באותו רגע קרה לי משהו מאוד עמוק – ראיתי את האויבים שלי כבני אדם. מאז, כל השנים, אני עובד עם בני נוער ערבים. זו שליחות פנימית, אבל גם תוצאה של קארמה אישית; זו בעיניי קארמה של לוחם – שהוא לוקח אחריות. לא שאני פועל מרגשות אשם. אני יודע שאלו היו הנסיבות אז, אבל אני גם לא מאבד את הידיעה שהם, כמוני, בני אדם, ואני לא רואה בהם רק אויב. זה הכיוון של גורל וחילול; ומכאן עולה השאלה של גבורה חיצונית אל מול הנסיון לחתור למשהו פנימי שיוצר ריפוי. איך יוצרים ריפוי, זו השאלה."

תהליך העזיבה של יעקב הלך והעמיק. "נכנסתי ליחידה דרך דוד שלי, כמשהו של המשפחה ושאיפה אישית, אבל עם הזמן, הלכתי והפרדתי את עצמי מזה, וראיתי שלגבי זה לא יהיה נכון